

Kutsukilpailun säännöt

*Hyväksytty Suomen Taiteilijaseuran edustajistossa 15.6.2020 ja
päivitetty Suomen Taiteilijaseuran hallituksessa 20.8.2026.*

Sisällysluettelo

1. Kutsukilpailusääntöjen tarkoitus	2
2. Kilpailumuoto ja osallistumisoikeus	2
3. Kilpailun järjestäjä	3
4. Palkintolautakunta	3
5. Yhteyshenkilö	4
6. Kilpailukutsu ja kilpailuohjelma.....	4
7. Kilpailusalaisuus	6
Vierailu teoksen tulevalle sijaintipaikalle	7
8. Kilpailuehdotusten arvostelu	7
9. Kilpailuehdotusten tekijänoikeudet ja julkinen käyttö	8
10. Kilpailukulut	9
Kutsupalkkiot	9
Kutsukilpailun järjestämisestä aiheutuvat kulut	9
11. Teoksen tilaaminen	10
12. Sääntöjen noudattaminen ja henkilötietojen suoja	10
Liite 1: Kilpailuohjelman sisältö	12
Liite 2: Palkintolautakunnan taiteilijajäsenen nimitysprosessi ja taiteilijajäsenelle maksettava palkkio	18

1. Kutsukilpailusääntöjen tarkoitus

Suomen Taiteilijaseuran kilpailusäännöt auttavat avoimen kuvataidekilpailun järjestäjää toteuttamaan selkeän, sujuvan ja tasokkaan kuvataidekilpailun. Kilpailusäännöt ovat hioutuneet sadan vuoden kuluessa vastaamaan sekä tilaajien että taiteilijoiden tarpeita, ja ne on laadittu kuvataiteilijoiden tasapuolisen kohtelun ja korkealaatuisten taidehankintojen edistämiseksi. Kutsukilpailussa hyödynnetään kuvataiteilijoiden asiantuntijuutta kilpailuehdotusten vertaisarvioinnissa.

Näiden kilpailusääntöjen mukaiselle, Suomen Taiteilijaseuran hyväksymälle kutsukilpailulle Suomen Taiteilijaseura tarjoaa apua kilpailun järjestämiseen ja kilpailusta tiedottamiseen suomalaiselle ja Suomessa toimivalle taiteilijakunnalle ja taidealan toimijoille.

Suomen Taiteilijaseura ei suosittele jäsenliittoihinsa kuuluville taiteilijoille osallistumista muihin kuin hyväksymiinsä kilpailuihin, eikä toimimista muiden kuin hyväksymiensä kilpailujen palkintolautakunnan jäsenenä. Suomen Taiteilijaseura suosittelee jäsenliittojaan tiedottamaan jäsenilleen vain hyväksymistään kilpailuista. Poikkeuksen muodostavat valtion taideteostoimikunnan järjestämät kilpailut, joissa noudatetaan sen omia sääntöjä.

Suomen Taiteilijaseuralla on oikeus hyväksyä näistä säännöistä poikkeava kutsukilpailu.

2. Kilpailumuoto ja osallistumisoikeus

Näissä säännöissä tarkoitettu kutsukilpailu on kyseessä, kun kahdelta tai useammalta taiteilijalta pyydetään samanaikaisesti ehdotusta samasta kuvataiteellisesta suunnittelukohteesta. Poikkeuksen muodostavat valtion taideteostoimikunnan järjestämät kilpailut, joissa noudatetaan sen omia sääntöjä, sekä rinnakkaiset luonnostilaukset, joissa noudatetaan Suomen Taiteilijaseuran laatimaa rinnakkaisen luonnostilauksen ohjeistusta.

Kutsukilpailuun osallistuvat kilpailun järjestäjän henkilökohtaisesti kutsumat kuvataiteilijat¹. Valinnassa on hyvä käyttää apuna kuvataiteen tai julkisen taiteen ammattilaisia.

¹ Näissä säännöissä kuvataiteilijalla tarkoitetaan ammattimaisesti toimivaa kuvataiteilijaa. Ammattimaisuutta arvioidaan seuraavilla tavoilla:

- jäsenyys Suomen Taiteilijaseuran jäsenliitossa (MUU ry, Suomen Kuvanveistäjäliitto, Suomen Taidegraafikot, Taidemaalari liitto ja Valokuvataiteilijoiden liitto),
- jäsenyys vastaavassa järjestössä muussa maassa,
- taidekoulutus tai useamman vuoden pituinen todennettu taiteilijan ammatissa toimiminen: esimerkiksi myönnetty taiteilija-apurahat, teoksia kokoelmissa tai julkisissa tiloissa tai näyttelytoiminta.
- Kun on kysymys työryhmästä, on vähintään yhden sen jäsenistä täytettävä jokin edellä mainituista.

Kutsukilpailuun eivät voi suoraan tai välillisesti osallistua palkintolautakunnan jäsenet, heidän lähiomaisensa, yhtiökumppaninsa tai heidän nimittämiseensä osallistuneet henkilöt, kilpailun sihteeri, yhteyshenkilö ja henkilöt, jotka saavat huomattavaa etua kilpailun suunnitteluun osallistumisesta.

3. Kilpailun järjestäjä

Kutsukilpailun voi järjestää juridinen henkilö, yhteisö tai yksityinen henkilö. Järjestäjä vastaa kilpailun toteuttamisesta sekä nimittää kilpailulle sihteerin. Järjestäjä voi halutessaan nimittää kilpailulle yhteyshenkilön ja käyttää apunaan julkisen taiteen asiantuntijaa.

Kilpailun järjestäjän tehtäviin kuuluvat seuraavat asiat:

- a) Kilpailuohjelman, kilpailun aikataulun ja budjetin laatiminen
- b) Kutsupalkkioiden suuruuden määritteleminen Suomen Taiteilijaseuran kanssa
- c) Palkintolautakunnan jäsenten nimittäminen, huomioiden sen, että kilpailuun kutsutut taiteilijat nimittävät yhdessä kaksi taiteilijajäsentä palkintolautakuntaan ja että jäseniä on oltava pariton määrä
- d) Sihteerin ja mahdollisen yhteyshenkilön valitseminen
- e) Kilpailukutsun laatiminen sekä kilpailun julistaminen
- f) Kilpailusalaisuuden varmistaminen.
- g) Teoksen toteuttamisesta päättäminen

4. Palkintolautakunta

Kilpailun järjestäjä ja kilpailuun kutsutut taiteilijat nimittävät palkintolautakunnan, jonka jäsenmäärä on pariton. Palkintolautakunta nimittää keskuudestaan puheenjohtajan.

Kilpailuun kutsutut taiteilijat nimittävät yhdessä kaksi taiteilijajäsentä palkintolautakuntaan. Taiteilijajäsenten tehtävänä palkintolautakunnassa on vertaisarvioinnin keinoin arvioida kilpailuehdotusten taiteellista laatua ja toteutettavuutta. Taiteilijajäsenten tulee olla Suomen Taiteilijaseuran jäsenjärjestöjen varsinaisia jäseniä.

Mikäli kutsutut taiteilijat haluavat tai eivät saavuta valinnasta yksimielisyyttä, voi Suomen Taiteilijaseura nimittää taiteilijajäsenet. Kilpailun järjestäjä nimittää palkintolautakunnan muut jäsenet ja halutessaan kolmannen kuvataiteilijan taiteilijajäseneksi, jonka asema on sama kuin muilla palkintolautakuntaan nimitetyillä taiteilijajäsenillä. Nimitysprosessia ja taiteilijajäsenelle maksettavaa palkkiota koskeva tarkempi kuvaus on liitteessä 2.

Palkintolautakunnan taiteilijajäsenten äänimäärä painotetaan niin, että yksimielisinä ollessaan heillä on äänten enemmistö.

Palkintolautakunta voi tarvittaessa kuulla asiantuntijoita, jotka eivät ota osaa arvosteluun.

Palkintolautakunnan jäsenten ja kilpailuun osallistuvien taiteilijoiden väliset yksityiset neuvottelut ja mielipiteiden vaihto kilpailua koskevista asioista ovat kiellettyjä kilpailun aikana. Tämä on osa kilpailusalaisuuden varmistamista, joka on edellytys kilpailuehdotusten tasapuoliselle kohtelulle.

Kilpailulle nimitetty sihteeri pitää palkintolautakunnan kokouksista pöytäkirjaa. Kilpailun järjestäjä toimittaa Suomen Taiteilijaseuran julkisen taiteen kilpailuarkistoon palkintokokouksen muistion, josta ilmenee valinnan perustelut.

5. Yhteyshenkilö

Kilpailijoiden ja palkintolautakunnan jäsenten välinen neuvonpito on kilpailusalaisuuden varmistamiseksi kielletty. Tietoa kilpailun käytännön asioista voi antaa kilpailun sihteeri, ja lisäksi kilpailua varten voidaan nimittää tarvittaessa ulkopuolinen yhteyshenkilö. Yhteyshenkilö voi olla kilpailun järjestäjän edustaja tai esimerkiksi Suomen Taiteilijaseuran kilpailuasiantuntija. Tarvittaessa kilpailijat voivat olla yhteydessä palkintolautakuntaan vaitiolovelvollisen yhteyshenkilön välityksellä siten, että heidän anonymiteettinsä säilyy.

Yhteyshenkilön tulee olla luotettava ja palkintolautakunnasta riippumaton henkilö. Yhteyshenkilö ei voi toimia kilpailun sihteerinä, eikä ottaa osaa palkintolautakunnan toimintaan.

6. Kilpailukutsu ja kilpailuohjelma

Kilpailukutsu on selkeä ilmoitus, jolla tiedotetaan kutsuttuja taiteilijoita kutsukilpailun pääasioista.

Kilpailukutsussa mainitaan kilpailun järjestäjä, kutsuttujen kuvataiteilijoiden nimet, kilpailun tarkoitus ja kohde, kutsupalkkiot, teosbudjetti, palkintolautakunnan kokoonpano, kilpailuehdotusten sisäänjättöaika, -tapa ja -paikka sekä noudatettavat kilpailusäännöt. Kilpailukutsussa suositellaan mainitsemaan, että kilpailussa noudatetaan Suomen Taiteilijaseuran kilpailusääntöjä ja että kilpailuohjelma tarkastetaan Suomen Taiteilijaseurassa.

Kilpailukutsu on kilpailun järjestäjän väline, jolla tämä tiedustelee ennen kilpailun avaamista kutsuttujen suostumusta. Suostumus on taiteilijaa sitova, eikä sitä voi perua ilman perusteltua syytä.

Kilpailuohjelma on kutsutuille taiteilijoille tarkoitettu ohje kilpailuun osallistumiseksi ja se laaditaan siten, että taiteilijat saavat ohjelman ja liitemateriaalin perusteella käsityksen siitä, mitä kohteessa voi tehdä ja mitä ei. Ohjelman laatii kilpailun järjestäjä.

Valmis kilpailuohjelma toimitetaan Suomen Taiteilijaseuraan hyväksyttäväksi ennen sen julkistamista. Kutsukilpailun ohjelman teknisestä hyväksymisestä vastaa Suomen Taiteilijaseuran kilpailuasiantuntija. Myös kutsuttujen taiteilijoiden tulee hyväksyä kilpailuohjelma.

Käytännössä kutsutuille taiteilijoille voidaan lähettää sen jälkeen, kun kilpailuasiantuntija on tarkastanut kilpailuohjelman, viesti, jossa heitä pyydetään 1) vahvistamaan kutsukilpailuun osallistuminen, 2) ilmoittamaan hyväksyvätkö he kutsun liitteenä olevan kilpailuohjelman ja siihen sisältyen myös kilpailuun osallistumisesta maksettavan kutsupalkkion ja 3) valitsemaan yhdessä muiden kutsuttujen taiteilijoiden kanssa kaksi palkintolautakunnan jäsentä.

Taiteilijoiden ilmoitettua vastaukset kahteen ensimmäiseen kysymykseen voidaan kutsukilpailu julistaa alkaneeksi. Kun palkintolautakunnan taiteilijajäsenet on nimitetty, täydennetään kilpailuohjelmaa tältä osin ja se toimitetaan kutsutuille taiteilijoille ja Taiteilijaseuran kilpailuarkistoon.

Selkeässä ja yksiselitteisessä **kilpailuohjelmassa esitetään:**

1. Kilpailun järjestäjä ja tarkoitus
2. Kilpailun ja teoksen toteutusaikataulu (kilpailuajan suosituspituus on 2–4 kk ja teoksen toteutusajan 1 vuosi, kuitenkin vähintään 6 kk)
3. Suunnittelutehtävän, kilpailuympäristön ja taiteen sijoituspaikan kuvaus. Kuvataan ajatus teoksen ajallisesta kestosta ja elinkaaresta. Lisäksi kilpailuohjelmaan liitetään tarpeellinen kilpailualetta kuvaava aineisto ja taideohjelma, jos se on kohteeseen laadittu.
4. Kutsutut kuvataiteilijat ja/tai kuvataiteilijaryhmät nimeltä
5. Teoksen budjetti ja selostus, mitä budjettiin tulee sisällyttää. Taiteilijaseura suosittelee, että teosbudjettiin ei sisällytetä mahdollisia perustuksia, maisemointia tai valaistusta silloin, kun kyse on aputöiden kustannuksista.
6. Kutsupalkkiot
7. Palkintolautakunnan kokoonpano (pariton määrä jäseniä)
8. Arvosteluperusteet
9. Maininta mahdollisuudesta esittää kilpailuohjelmaan ja prosessiin liittyviä kysymyksiä tiettyyn päivämäärään mennessä. Tieto siitä kenelle kysymykset esitetään ja missä vastaukset julkaistaan kaikkien nähtäville tiettyyn päivämäärään mennessä ennen hakuajan umpeutumista
10. Kilpailuehdotuksen sisältö. Kilpailuehdotuksen havainnollistamiseksi vaadittavat luonnokset, materiaalit, piirustukset, mallit ja selostukset sekä tiedot näiden koosta tai käytettävistä mittakaavoista.
11. Tekoälyn käytön raportointia koskeva maininta
12. Kilpailuehdotusten sisäänjättöaika, -tapa ja -paikka
13. Kilpailusalaisuutta koskevat maininnat
14. Maininta yleisöäänestyksestä tai kilpailun jälkeisestä näyttelystä, mikäli sellainen järjestetään

15. Maininta siitä, milloin kilpailuehdotukset on noudettava pois kilpailun päätyttyä, mikäli ehdotukset pyydetään jättämään fyysisinä luonnoksina
16. Maininta kilpailuehdotusten tekijänoikeuden ja omistusoikeuden säilymisestä taiteilijalla
17. Maininta henkilötietojen käsitlemisestä tietosuoja-asetuksen mukaisesti
18. Maininta taidekilpailulle myönnetystä verovapaudesta, mikäli verovapautta on haettu ja saatu Taide- ja kulttuurivirastolta
19. Maininta kilpailussa noudatettavista säännöistä ja kilpailuohjelman hyväksymispäivämäärä Suomen Taiteilijaseurassa

Liite 1 sisältää tarkemman kuvauksen siitä, mitä kilpailuohjelman kohdilla tarkoitetaan.

Mikäli kilpailuohjelmaan joudutaan tekemään muutoksia tai lisäyksiä kesken kilpailun, on siitä tiedotettava viimeistään 14 päivää ennen kilpailuajan päättymistä ja samalla pidennettävä kilpailuaikaa vastaavasti 14 päivällä. Muutoksista tai lisäyksistä ilmoitetaan samalla tavoin kuin kilpailukutsusta.

7. Kilpailusalaisuus

Jokainen kilpailuun jätetty ehdotus ja siihen liittyvä selvitys merkitään nimimerkillä, joka ei saa viitata todelliseen olemassa olevaan henkilöön tai työryhmän nimeen.

Kilpailuehdotuksessa ei saa olla tekijän tai työryhmän nimeä eikä näihin viittaavaa muuta merkintää. Tekijän nimi ja yhteystiedot ilmoitetaan mukaan liitettävällä nimimerkillä varustetulla suljetulla kirjekuorella tai muulla kilpailuohjelmassa mainitulla teknisellä toteutustavalla. Mikäli kilpailuun osallistuu työryhmä, ilmoitetaan kaikkien jäsenten nimet, yhteystiedot ja tiedot tekijänoikeuden haltijasta.

Kilpailija voi jättää eri nimimerkeillä vaihtoehtoisia ehdotuksia, ellei kilpailuohjelmassa toisin mainita. Kilpailuehdotus ei saa olla aikaisemmin julkistettu, ellei kilpailuohjelmassa toisin mainita. Kilpailija ei saa kilpailun ollessa käynnissä julkistaa tai levittää ehdotustaan millään medialla.

Kilpailun järjestäjä huolehtii ehdotusten vastaanottamisesta, saapumisajan merkitsemisestä ja mahdollisen vastaanottokuittauksen lähettämisestä kilpailuun osallistuneille siten, että kilpailusalaisuus toteutuu. Saapuneista ehdotuksista pidetään kirjaa.

Jos kilpailuehdotukset palautetaan fyysisinä luonnoksina, kukaan palkintolautakunnan jäsen ei saa olla paikalla tai lähettyvillä kilpailijoiden jättäessä ehdotuksiaan. Ehdotusten vastaanottajat eivät saa avata pakkauksia, vaan sen suorittaa palkintolautakunta ensimmäisessä kokouksessaan tai palkintolautakunnan valtuuttama sihteeri ennen ensimmäistä kokousta. Mikäli kilpailuehdotuksesta, ohessa toimitettavasta materiaalista tai kuljetusliikkeiden tuomista paketeista ilmenee tekijän henkilöllisyys, poistetaan henkilöllisyyden paljastavat

tiedot ennen ehdotuksen toimittamista palkintolautakunnalle. Saapuneita ehdotuksia ei saa esitellä kenellekään ennen palkintolautakunnan ensimmäistä kokousta.

Mikäli kilpailuehdotuksen palautetaan sähköisesti, huolehtii kilpailun järjestäjä siitä, että palkintolautakunnan jäsenet eivät saa pääsyä tietoon kilpailuehdotusten tekijöistä.

Palkintolautakunta voi valtuuttaa esimerkiksi kilpailun sihteerin tallentamaan sähköisesti palautetut ja nimimerkein varustetut kilpailuehdotukset kilpailulle varattuun kansioon ja tallentamaan tiedon kilpailijoiden henkilöllisyyksistä mukaan kansiota täysin erilliseen tiedostoon.

Kun palkintolautakunta on valinnut voittajan ja mahdolliset muut sijoittuvat kilpailuehdotukset, kaikki nimimerkkikuoret avataan.

Vierailu teoksen tulevalle sijaintipaikalle

Avoimen kilpailun alkaessa on mahdollista järjestää kilpailukohteen esittelytilaisuus kilpailuun osallistumisesta kiinnostuneille. Esittelytilaisuudessa voidaan käydä läpi teoksen mahdollisuuksia ja kohteessa huomioitavia reunaehdoja. Yhteinen esittelytilaisuus ei vaaranna kilpailun anonymiteettiä, kunhan palkintolautakunnan äänivaltaiset jäsenet eivät osallistu samaan tilaisuuteen kilpailijakandidaattien kanssa.

8. Kilpailuehdotusten arvostelu

Kilpailuehdotusten arvostelussa palkintolautakuntaa sitovat kilpailuohjelmassa määritellyt arvosteluperusteet.

Palkintolautakunta tekee valinnat viimeistään yhden kuukauden sisällä kilpailuajan päättymisestä, ellei kilpailuohjelmassa toisin mainita. Tieto valinnasta toimitetaan Suomen Taiteilijaseuralle ja se julkaistaan samalla tavoin kuin kilpailukutsu.

Palkintolautakunnan toiminta arvostelun aikana on salaista.

Palkintolautakunta voi halutessaan valtuuttaa sihteerin valmistelemaan alla mainitut kohdat 1–2 tai nimittää pienemmän työryhmän hoitamaan alla mainitut kohdat 1–3. Työryhmään valitaan vähintään kaksi palkintolautakunnan taiteilijajäsenistä. Mikäli työryhmä nimitetään, laatii se työskentelystään pöytäkirjan, joka liitetään kilpailupöytäkirjan liitteeksi.

Palkintolautakunta:

1. Merkitsee ylös kunkin kilpailijan jättämän aineiston.
2. Tarkastaa täyttävätkö kilpailuehdotukset kilpailuohjelman määräykset. Kilpailuehdotus poistetaan kilpailusta:
 - jos sitä ei ole kilpailuohjelmassa mainittuna määräaikana jätetty
 - jos se poikkeaa kilpailuohjelman määräyksistä.

- Päätöksen poistamisesta tekee aina palkintolautakunta.
3. Tutustuu yksityiskohtaisesti kilpailuehdotuksiin.
 4. Laatii kirjallisen arvostelun ehdotuksista huomioiden etukäteen määritellyt arviointiperusteet.
 5. Vahvistaa ensimmäiset kolme sijaa.
 - Mikäli palkintolautakunnan näkemykset eroavat, suoritetaan äänestys. Äänestyksessä asiat ratkaistaan yksinkertaisella äänten enemmistöllä.
 - Palkintolautakunnan taiteilijajäsenten äänimäärä painotetaan niin, että yksimielisinä ollessaan heillä tulee olla äänten enemmistö.
 6. Kun kilpailu on tullut ratkaistuksi, avataan kaikki nimimerkkikuoret tai tiedosto, jossa kilpailijoiden henkilöllisyydet ovat, jotta voidaan todeta kutsupalkkioon oikeutetut kilpailijat.
 7. Laatii jäsentensä allekirjoittaman kilpailupöytäkirjan, joka sisältää luettelon kilpailuehdotuksista, sijoittumisen perustelut ja kirjalliset arvostelut, sekä syyt, joiden nojalla kilpailuehdotus on mahdollisesti poistettu, mahdollinen tieto äänestyksestä, eriävistä mielipiteistä ja äänestyksen tulos.
 8. Esittää kilpailun voittanutta ehdotusta toteuttavaksi teokseksi.

Jäljennös kilpailupöytäkirjasta liitteineen ja valokuvat sijoitetuista ehdotuksista toimitetaan ohjelman hyväksyneelle Suomen Taiteilijaseuralle. Suomen Taiteilijaseura arkistoi kilpailupöytäkirjan kuvataidekilpailuarkistoon.

Järjestäjä on velvollinen hävittämään sellaisen hakuaineiston ja noutamatta jääneet kilpailuehdotukset, joita ei ole haettu pois kilpailuohjelmassa ilmoitettuun määräaikaan mennessä.

9. Kilpailuehdotusten tekijänoikeudet ja julkinen käyttö

Kilpailuehdotusten tekijänoikeudet säilyvät taiteilijalla.

Kilpailun järjestäjällä on oikeus käyttää ja julkaista ei-kaupallisessa tarkoituksessa teosehdotusten materiaalia, kuten kuvia, viestinnässään kutsupalkkiota vastaan silloin, kun viestintä koskee kilpailua tai kyseistä taidehanketta.

Kilpailun järjestäjä voi halutessaan asettaa kaikki kilpailuun saapuneet ehdotukset esille yleisöäänestystä varten, mikäli yleisöäänestyksen kesto ja tapa on määritelty kilpailuohjelmassa. Yleisöäänestys ei sido palkintolautakuntaa.

Kilpailun ratkettua järjestäjä voi halutessaan asettaa kilpailupöytäkirjan ja kaikki kilpailuehdotukset näytteille. Kilpailuehdotusten näytteillepano määritellään

kilpailuohjelmassa. Alueellisesti ja kansallisesti merkittävissä kilpailuissa suositellaan näyttelyn järjestämistä.

Muusta, kuin edellä kuvatussa tekijänoikeuden käytöstä on sovittava erikseen tekijää edustavan Kuvasto ry:n tai tekijän kanssa. Kilpailun järjestäjällä ei ole oikeutta luovuttaa oikeuksia edelleen kolmannelle osapuolelle. Kilpailua varten toimitetut teosehdotukset jäävät taiteilijan omistukseen.

10. Kilpailukulut

Kilpailun järjestäjän tehtäviin kuuluu kilpailubudjetin valmistelu. Kutsukilpailun kokonaisbudjetti sisältää a) kutsupalkkiot ja b) kilpailun järjestämisestä aiheutuvat kulut.

Kilpailun järjestäjä maksaa kutsupalkkiot ja kilpailun järjestämisestä aiheutuvat kulut. Kutsupalkkiot ja muut korvaukset maksetaan viimeistään kahden kuukauden kuluttua kilpailun ratkaisemisesta.

Kutsupalkkiot

Kutsukilpailussa jaetaan kilpailuohjelmassa ilmoitettu kutsupalkkio jokaiselle kutsutulle taiteilijalle, joka on määräaikana jättänyt hyväksytyn ehdotuksen.

Kilpailun järjestäjä ja Suomen Taiteilijaseuran kilpailuasiantuntija määrittelevät palkkion suuruuden ennen kilpailun julkistamista. Palkkioiden suuruutta määriteltäessä tulee ottaa huomioon kilpailun koko, vaativuusaste ja kilpailijoilta pyydetty materiaali.

Taidekilpailujen palkinnot ovat taiteilijoille verovapaata tuloa siten kuin valtiovarainministeriö vuosittain päättää. Kilpailupalkkioiden verovapautta haetaan etukäteen palkinnon myöntämistä edeltävän vuoden elokuussa. Hakemus toimitetaan Taide- ja kulttuurivirastolle, joka tekee verovapaista kilpailuista esityksen opetus- ja kulttuuriministeriölle. Opetus- ja kulttuuriministeriö puolestaan tekee esityksen valtiovarainministeriölle. Verovapaus myönnetään avointen kilpailujen lisäksi yleensä vain merkittävillä kutsukilpailuille, mikä on otettava huomioon kutsukilpailujen palkkioita määriteltäessä.

Kutsukilpailun järjestämisestä aiheutuvat kulut

Palkintolautakunnan jäsenten palkkiot: Kilpailun järjestäjä maksaa palkintolautakunnan taiteilijajäsenille asiantuntijatyöstä kullekin voimassa olevan hinnaston mukaisen palkkion, joka sovitaan hinnaston puitteissa kilpailukohtaisesti huomioiden kilpailun koko, vaativuus ja arvosteluun käytetty aika. Taiteilijajäsenille suoritetaan myös matkakulujen korvaukset. Suomen Taiteilijaseura ohjeistaa palkkion suuruuden määrittämisessä.

Suomen Taiteilijaseuralle maksettava kilpailukorvaus: Kilpailun järjestäjä suorittaa kilpailuohjelman hyväksyneelle Suomen Taiteilijaseuralle korvauksen, joka kattaa

kilpailuohjelman hyväksymisprosessin, tarvittaessa palkintolautakunnan taiteilijajäsenten nimittämisprosessin sekä Suomen Taiteilijaseuran kilpailuasiantuntijan neuvonnan ja tilaajan avustamisen sekä viestinnällisen tuen, joka sisältää kilpailusta tiedottamisen ja sen näkyvyyden edistämisen. Korvauksen suuruus määräytyy hankkeen laajuuden ja työmäärän perusteella voimassa olevan hinnaston puitteissa.

Muut kulut: Muita kuluja ovat järjestäjän omat tiedotuskulut, mahdollisen ulkopuolisen yhteyshenkilön palkkio, matka- ja kokouskulut sekä kilpailuohjelman ja sen liitteiden mahdolliset painatus- ja valokuvauskulut.

11. Teoksen tilaaminen

Kilpailun järjestäjä päättää teoksen tilaamisesta. Järjestäjällä on oikeus tilata teos kilpailussa kolmen ensimmäisen joukkoon sijoittuneelta taiteilijalta perustuen taiteilijan kilpailuehdotukseen. Teos suositellaan tilaamaan palkintolautakunnan ehdotuksen mukaisesti. Päätös teoksen toteuttamisesta tulee tehdä yhden vuoden kuluessa kilpailun ratkaisemisesta.

Kilpailuun osallistuminen tai sen voitto ei velvoita taiteilijaa myymään kilpailuehdotusta järjestäjälle millään tietyllä hinnalla tai ehdoilla, vaan ehdotusten lunastamisesta sovitaan taiteilijan kanssa erikseen. Valitun taiteilijan kanssa laaditaan erillinen teoksen toteuttamista koskeva sopimus.

12. Sääntöjen noudattaminen ja henkilötietojen suoja

Kilpailun järjestäjä sitoutuu noudattamaan kilpailusääntöjä ja kilpailuohjelmaa. Järjestäjä on velvollinen suorittamaan loukatulle kilpailijalle korvauksen, jonka suuruus vastaa kutsukilpailun kutsupalkkiota, jos järjestäjä toimii sääntöjen tai kilpailuohjelman vastaisesti.

Osallistumalla kilpailuun kuvataiteilija sitoutuu noudattamaan kilpailusääntöjä ja kilpailuohjelmaa. Taiteilija, joka toimii sääntöjen tai kilpailuohjelman vastaisesti, poistetaan kilpailusta kilpailun järjestäjän toimesta.

Suomen Taiteilijaseura edellyttää, että kilpailun järjestäjä käsittelee kilpailuun osallistuneiden henkilötietoja EU:n ja kansallisen tietosuojalainsäädännön mukaisesti kilpailun toteuttamiseksi ja kutsupalkkioiden toimittamiseksi. Henkilötiedot tulee olla kerätty rekisteröidyltä itseltään kilpailuun osallistumisen yhteydessä. Henkilötietoja ei saa luovuttaa kolmansille osapuolille eikä käyttää muihin tarkoituksiin. Henkilötiedot, joiden säilyttäminen ei ole lakisääteistä, tulee poistaa, kun kilpailuprosessi on kokonaisuudessaan päättynyt, eikä henkilötiedoilla ole enää käyttötarvetta.

Hyväksytty Suomen Taiteilijaseuran edustajistossa 18.5.1999

Muutettu 27.5.2005

Päivitetty 25.9.2015 Kilpailusääntöjen uudistamistyöryhmässä

Hyväksytty Suomen Taiteilijaseuran edustajistossa 4.12.2015

Päivitetty 14.11.2019 Kilpailusääntöjen uudistamistyöryhmässä

Hyväksytty Suomen Taiteilijaseuran edustajistossa 13.12.2019

Päivitetty 7.5.2020 Kilpailusääntöjen uudistamistyöryhmässä

Hyväksytty Suomen Taiteilijaseuran edustajistossa 15.6.2020

Päivitetty 21.8.2025 Suomen Taiteilijaseuran hallituksen kokouksessa

Päivitetty 20.8.2026 Suomen Taiteilijaseuran hallituksen kokouksessa

Liite 1: Kilpailuohjelman sisältö

1. Kilpailun järjestäjä ja tarkoitus

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Kilpailun järjestäjä (organisaation nimi)
- Kilpailun tarkoitus

Ohje: Kuvaa lyhyesti, mitä kilpailulla tavoitellaan ja miksi se järjestetään.

2. Kilpailun ja teoksen toteutusaikataulu

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Kilpailun alkamisajankohta
- Mahdollisen infotilaisuuden tai sijaintipaikkavierailun ajankohta
- Määräaika kysymysten jättämiselle ja vastausten julkaisuajankohta
- Kilpailun päättymisajankohta
- Tulosten julkistamisajankohta
- Teoksen toteutusaika (suosituksen mukaan noin 1 vuosi, kuitenkin vähintään 6 kuukautta) ja valmistumisajankohta

Ohje: Kutsukilpailussa suositeltava kilpailuaika on 2–4 kuukautta. Kilpailuajan tulee olla riittävän pitkä, jotta taiteilijalle jää kohtuullinen aika ehdotuksen tekemiseen. Kilpailuajan pituutta määriteltäessä tulee huomioida kilpailutehtävän ja kohteen asettamat vaatimukset. Liian lyhyt kilpailuaika ei ole suositeltava, sillä laadukkaat ehdotukset edellyttävät riittävää valmistelu-aikaa.

3. Suunnittelutehtävän sekä kilpailuympäristön ja taiteen sijoituspaikan kuvaus

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Suunnittelutehtävä:
 - o Taiteilijoiden tehtävä ja tehtävän reunaehdot
 - o Teoksen luonne (väliaikainen vai pysyvä) ja toivottu elinkaari
 - o Mahdolliset suuntaviivat teokselle
 - o Mahdollinen teosmuoto (esimerkiksi veistos tai valotaideteos)

- Voiko kilpailija jättää useita vaihtoehtoisia ehdotuksia eri nimimerkeillä
 - Saako kilpailuehdotus olla aikaisemmin julkistettu
 - Kielto julkaista ehdotusta kilpailun aikana
- Kilpailu ympäristö ja sijoituspaikka:
 - Teoksen sijainti
 - Teoksen sijoituspaikan luonne
 - Tarvittaessa sijoituspaikan taustatiedot ja suunnitelmat sekä tietoja kohteen käyttäjäryhmistä
 - Mahdollisten vaihtoehtoisten sijoituspaikkojen määrä ja sijainnit
- Liitteet:
 - Kaikki tehtävänannon ja sijaintipaikan arvioinnin kannalta tarpeellinen aineisto (esimerkiksi arkkitehtipiirustukset, havainnekuvat, mallinnukset, sähköjohtojen ja poikkeuksellisten rakenteiden asettamat rajoitteet)
 - Taideohjelma, jos se on kohteesta laadittu
 - Piirustukset ja mittakuvat oikeassa mittakaavassa

Ohje: Tehtäväkuvauksen ja aineiston tulee mahdollistaa sekä tehtävänannon ymmärtäminen että rajoitteiden arviointi.

4. Kutsutut kuvataiteilijat ja/tai kuvataiteilijaryhmät nimeltä

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Kilpailuun kutsuttujen kuvataiteilijoiden/kuvataiteilijaryhmien nimet

5. Teoksen budjetti

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Teosbudjetti
- Mitä kustannuksia teosbudjettiin sisältyy

Ohje: Budjettiin voi sisältyä esimerkiksi taiteilijapalkkio, toteutus, suunnittelukustannukset, asennus- ja kuljetuskustannukset ja huolto-ohjeen laatiminen. Taiteilijaseura suosittelee, että teosbudjettiin ei sisällytetä perustusten, maisemoinnin ja muiden aputöiden kustannuksia. Mikäli nämä päädytään kuitenkin sisällyttämään teosbudjettiin, tulee asia perustella kilpailuohjelmassa.

6. Kutsupalkkiot

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Kutsutuille taiteilijoille maksettavien kutsupalkkioiden suuruus
- Maksetaanko palkkio verokortilla vai laskua vastaan

Ohje: Kutsupalkkioiden tulee olla voimassa olevan hinnaston mukaisia. Usein määritellään, että palkkio maksetaan edellyttäen, että teosehdotus on jätetty kilpailuohjeiden mukaisesti.

7. Palkintolautakunta

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Palkintolautakunnan jäsenet, sisältäen kaksi Suomen Taiteilijaseuran nimittämää taiteilijajäsentä
- Sihteeri ja yhteyshenkilö (joilla ei ole äänioikeutta valinnassa)
- Mahdollisuus asiantuntijoiden kuulemiseen (ilman päätösvaltaa)

Ohje: Palkintolautakunnan jäseniä tulee olla pariton määrä. Yksimielisillä taiteilijajäsenillä on veto-oikeus palkintolautakunnan äänestyksissä.

8. Arvosteluperusteet

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- arviointiperusteet (taiteelliset ja toteutuksen tai esim. sijoituspaikan määrittämät)

Ohje: Arvostelussa palkintolautakuntaa sitovat kilpailuohjelmassa määritellyt arvosteluperusteet.

9. Kysymykset ja vastaukset

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- kenelle kysymykset osoitetaan (nimi ja yhteystiedot)
- määräaika
- vastausten julkaisutapa ja -ajankohta

Ohje: Taiteilijoille tarjotaan mahdollisuus esittää kilpailuohjelmaan ja prosessiin liittyviä kysymyksiä ennalta määritellyn päivämäärään mennessä. Vastaukset julkaistaan kaikkien nähtävillä tiettyyn päivämäärään mennessä ennen hakuajan umpeutumista. Henkilö, jolle kysymykset esitetään, välittää ne anonyymisti palkintolautakunnalle.

10. Kilpailuehdotuksen sisältö

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- vaadittu kilpailuehdotusten muoto
- tarvittavat materiaalit (esimerkiksi luonnokset, materiaalit, piirustukset, mallit ja selostukset sekä tiedot näiden koosta tai niissä käytettävät mittakaavat)

Ohje: Laaditaan yksityiskohtainen luettelo materiaaleista, jotka kilpailuehdotukseen tulee liittää ja jotka ovat välttämättömiä ehdotusten havainnollistamiseksi ja arvioimiseksi.

Vaatimusten tarkkuus voi vaihdella kohteen mukaan. Ohjeistukset voivat perustellusta syystä toisinaan olla hyvinkin yksityiskohtaisia esimerkiksi luonnoksen esitystavan ja mittakaavan osalta. Toisaalta jos tilan tai alueen käyttö on vapaammin taiteilijan suunniteltavissa, voi mittakaavan ja esitystavan jättää kokonaan taiteilijan harkittavaksi.

Yleensä taiteilijoiden edellytetään liittävän ehdotukseen teoksen kustannusarvio, josta käy ilmi myös taiteilijapalkkion määrä. Kilpailuvaiheessa esitetty kustannusarvio on alustava eikä sido taiteilijaa.

11. Tekoälyn käyttö

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Velvoite ilmoittaa tekoälyn käytöstä ja sen laajuudesta.

Ohje: Mikäli kilpailuehdotuksen laadinnassa on käytetty apuna tekoälyä, ehdotuksesta tulee käydä riittävällä tarkkuudella ilmi missä kohdin ja missä laajuudessa tekoälyä on käytetty.

12. Kilpailuehdotusten jättäminen

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Kilpailuehdotusten toimitusaika, -tapa ja -paikka
- Anonymiteettivaatimus (teosehdotusaineistosta ei saa käydä ilmi tekijän henkilöllisyys)
- Myöhästyneiden tai sääntöjen vastaisten ehdotusten hylkääminen

13. Kilpailusalaisuus

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Nimimerkin käyttö
- Tekijätietojen toimittamistapa

Ohje: Ohjeistetaan taiteilijoita nimimerkin käytössä. Mikäli teosehdotukset jätetään fyysisesti, ohjeistetaan toimittamaan niiden mukana nimimerkillä varustettu kirjekuori, joka sisältää tekijän nimen ja yhteystiedot. Mikäli teosehdotukset jätetään sähköisesti, ohjeistetaan toimittamaan niiden mukana tekijän nimi ja yhteystiedot sellaisella tavalla, joka ei riko kilpailusalaisuutta.

14. Mahdollinen yleisöäänestys tai näyttely

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Mahdollinen yleisöäänestys
- Mahdollinen kilpailun jälkeinen näyttely

Ohje: Huomioidaan, että palkintolautakunta arvioi ehdotukset eikä yleisöäänestys sido lautakuntaa. Jos kilpailun jälkeen pidetään näyttely, määritellään millä perusteella teosehdotukset valikoidaan siihen.

15. Ehdotusten nouto

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Noutoaika ja -ohjeet
- Noutamattomien töiden käsittely

16. Tekijänoikeudet ja omistusoikeus

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Tekijänoikeudet:
 - o Kilpailuehdotusten tekijänoikeudet säilyvät taiteilijalla.
 - o Määritellään poikkeukset tekijänoikeuksien säilymiseen taiteilijalla, jotka kilpailun järjestäjä tarvitsee

- Luonnoksen muusta kuin edellä määritellystä käytöstä sovitaan erikseen joko tekijän kanssa tai Kuvaston kanssa
- Taiteilijan nimi on aina mainittava teoksen tai sitä esittävien kuvien yhteydessä
- Omistusoikeus:
 - Luonnokset ovat taiteilijan omaisuutta

Ohje: Kilpailusääntöjen mukaiset poikkeukset tekijänoikeuksien säilymiseen taiteilijalla, jotka kilpailun järjestäjä tarvitsee voivat olla kilpailun tuloksen julkistaminen, kilpailuteosten mahdollinen esitleminen kilpailun jälkeen pidettävässä näyttelyssä, sekä oikeus käyttää ja julkaista palkittujen teosehdotusten materiaalia, kuten kuvia, kilpailun järjestäjän ei-kaupallisessa viestinnässä korvauksetta silloin, kun viestintä koskee kilpailua tai kyseistä taidehanketta.

17. Henkilötietojen käsittely

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Henkilötietojen käsittelyn käyttötarkoitus
- Tietojen käsittelyn rajaus
- Tietojen poistaminen kilpailun jälkeen

Ohje: Henkilötietojen käsittely kilpailussa kuvataan, ja sen tulee olla EU:n ja kansallisen tietosuojalainsäädännön mukaista. Tietoja käsitellään kilpailun toteuttamiseksi ja palkintojen jakamiseksi. Henkilötiedot tulee olla kerätty rekisteröidyltä itseltään kilpailuun osallistumisen yhteydessä. Henkilötietoja ei saa luovuttaa kolmansille osapuolille eikä käyttää muihin tarkoituksiin. Henkilötiedot tulee poistaa, kun kilpailuprosessi on kokonaisuudessaan päättynyt, eikä henkilötiedoilla ole enää käyttötarvetta.

18. Verovapaus (tarvittaessa)

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Tieto verovapaudesta

Ohje: Mikäli taidekilpailulle on myönnetty verovapaus, ilmoitetaan asiasta kilpailuohjelmassa.

19. Sovellettavat säännöt ja kilpailuohjelman hyväksymispäivämäärä

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Kilpailussa noudatetaan Suomen Taiteilijaseuran ohjeita ja sääntöjä
- Kilpailuohjelman hyväksymispäivämäärä Suomen Taiteilijaseurassa

Liite 2: Palkintolautakunnan taiteilijajäsenen nimitysprosessi ja taiteilijajäsenelle maksettava palkkio

Kutsukilpailun sääntöjen tarkoituksena on varmistaa, että taidehankkeen lopputuloksena on laadukas, korkeatasoinen ja taiteellisesti kiinnostava teos. Tämän arvioinnissa parhaat edellytykset ovat taidehankkeiden prosessit hyvin tuntevilla, taiteellisesti ansioituneilla kuvataiteilijoilla. Taiteilijajäsenet arvioivat teosehdotusten taiteellisia ansioita ja tulevaa ulkomuotoa, mutta heillä on asiantuntemusta arvioida myös laajemmin teosten toteuttamiskelpoisuutta, materiaaleja ja elinkaarta.

Taiteilijajäsenten tehtävänä palkintolautakunnassa on vertaisarvioinnin keinoin arvioida kilpailuehdotusten taiteellista laatua ja toteutettavuutta sekä tuoda arvosteluun riippumaton, vertaisarviointiin perustuva asiantuntijanäkökulma. Vertaisarviointi on taiteen alalla vakiintunut käytäntö, joka tukee arvioinnin asiantuntevuutta, tasapuolisuutta ja uskottavuutta sekä auttaa tunnistamaan innovatiivisia ja toteuttamiskelpoisia ratkaisuja.

Kilpailuun kutsutut taiteilijat nimittävät yhdessä kaksi taiteilijajäsentä palkintolautakuntaan. Tällä menettelyllä varmistetaan palkintolautakunnan jäsenten esteettömyys. Taiteilijajäsenten tulee olla Suomen Taiteilijaseuran jäsenliittojen jäseniä.

Mikäli kutsutut taiteilijat haluavat tai eivät saavuta valinnasta yksimielisyyttä, voi Suomen Taiteilijaseura nimittää taiteilijajäsenet.

Taiteilijaseura nimittää tällöin kutsukilpailuun taiteellisesti ansioituneet ja koulutetut ammattikuvataiteilijat, joilla on syvällistä osaamista ja vankkaa kokemusta julkisesta taiteesta juuri käsillä olevan taidehankkeen kontekstissa. Taiteilijaseura huomioi taiteilijajäsenten vaihtuvuuden palkinto- ja palkintolautakunnissa valtakunnallisesti.

Palkintolautakunnan taiteilijajäsenten äänimäärä painotetaan niin, että yksimielisinä ollessaan heillä tulee olla äänen enemmistö.

Kilpailun järjestäjä nimittää palkintolautakunnan muut jäsenet ja halutessaan kolmannen kuvataiteilijan taiteilijajäseneksi, jonka asema on sama kuin kutsuttujen taiteilijoiden nimittämien taiteilijajäsenten.

Kilpailun järjestäjä maksaa palkintolautakunnan taiteilijajäsenelle voimassa olevan hinnaston mukaisen palkkion, joka sovitaan hankekohtaisesti huomioiden kilpailun koko, vaativuus ja arvosteluun käytetty aika. Taiteilijajäsenille korvataan myös mahdolliset matkakulut. Suomen Taiteilijaseura ohjeistaa palkkion suuruuden tarkemmassa määrittämisessä.

Suomen Taiteilijaseura perii tilaajalta voimassa olevan hinnaston mukaisen korvauksen, joka kattaa kilpailuohjelman hyväksymisprosessin, tarvittaessa palkintolautakunnan taiteilijajäsenen nimittämisprosessin sekä Suomen Taiteilijaseuran kilpailuasiantuntijan neuvonnan ja tilaajan avustamisen sekä viestinnällisen tuen, joka sisältää kilpailusta tiedottamisen ja sen näkyvyyden edistämisen. Korvauksen suuruus määräytyy hankkeen laajuuden ja kilpailuasiantuntijalta edellytettävän työmäärän perusteella.